

„Az igazságszolgáltatás büntetőjogi oltalmazása” KRE ÁJK

2015.11.05.

Hittudományi Kar díszterme

A Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának Büntetőjogi, Büntető Eljárásjogi és Büntetés-végrehajtási Jogi Tanszéke, a Magyar Tudomány Ünnepe programsorozat keretében 2015. november 5-én "Az igazságszolgáltatás büntetőjogi oltalmazása" címmel konferenciát rendezett a Hittudományi Kar Dísztermében.

Az igazságszolgáltatás tisztasága, zavartalan, akadálytalan működése egy társadalom, jogrend alapvető érdeke. A konferencia célja azon büntetőjogi eszközök megvizsgálása volt, amelyek e tisztaságot védik, óvják.

A rendezvény Prof. Dr. Balla Péter Rector köszöntő előadásával kezdődött.

Dr. Homicskó Árpád dékánhelyettes vezette le a konferenciát, ahol a büntetőjog legkiválóbb elméleti, egyúttal gyakorlati szakemberei is tartottak előadást: Dr. Belovics Ervin, büntetőjogi legfőbb ügyész helyettes; Dr. Bánáti János, a Magyar Ügyvédi Kamara elnöke; Dr. Gellér Balázs, ELTE-tanszékvezető, egyetemi tanár személyében.

Prof. Dr. Belovics Ervin, büntetőjogi legfőbb ügyész helyettes, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem jogi karának tanszékvezető egyetemi tanára „Halmazati problémák az igazságszolgáltatás elleni bűncselekmények körében” címmel tartotta meg a nyitó előadást.

Nagy dogmatikai mélységeket bejáró, illetve a legújabb jogalkalmazási, gyakorlati problémákat bemutató előadásában többek között a hamis vád delictumával is foglalkozott. Érdekes kérdéskör, hogy amennyiben a vádat alkotó esemény fő vonásai megtörténtek, és azt a megvádolt követte el, a valós körülményekhez valótlán körülményeket kapcsoló vádoló hamis vádat, vagy hamis tanúzást követ-e el. A megoldás a hamis tanúzás, hiszen ebben az esetben a vádaskodót tanúként hallgatja meg a nyomozó hatóság. Az igazságszolgáltatás érdekeit védő delictumok esetében léteznek dogmatikai problémák, amelyek vagy megoldatlanok, vagy „félresiklott” a megoldásuk. Ezek döntő része azonban dogmatikailag helytálló következtetésekkel feloldható, az ilyen módon nem korrigálható hibák kiküszöbölése azonban jogalkotói feladat.

Dr. Bánáti János a Magyar Ügyvédi Kamara elnöke „Az ügyvéd, mint az igazságszolgáltatás elleni bűncselekmények potenciális alanya” című előadásában a védői működéssel kapcsolatban felmerülő bűncselekményekről beszélt. Így a befolyással üzérkedés, a kényszerítés, bűnpártolás, hamis okirat felhasználásával elkövetett hamis tanúzás, valamint a hamis tanúzásra való felbujtás vagy a hamis vád delictumokról. Hangsúlyozta, hogy e két utóbbi bűncselekmény halmazatban is állhat. Kifejtette továbbá, hogy az ügyvédek részéről a büntetőeljárásban elfogultság tapasztalható a terhelttel szemben az egyensúly megteremtése érdekében, ugyanakkor ez óhatatlanul is magában hordozza azt, hogy az ügyvéd az igazságszolgáltatás elleni bűncselekmények potenciális alanyává váljon.

Dr. Busch Béla az Eötvös Lóránd Tudományegyetem habilitált egyetemi docense „A fogolyszökés és fogolyzandulás elméleti és gyakorlati problémái” című előadásában a szabályozás elégtelenségét hangsúlyozta. Ismertette a hallgatósággal, hogy az elmélet tekintetében, miként jelentek meg a magyar jogrendszerben e bűncselekmények, majd a gyakorlat oldaláról közelítette meg a témakört, több példát is említve. Előadásában kitért arra, hogy miként valósulhat meg a fogolyszökés és a fogolyzandulás, illetve annak mely fordulatai

ismertek. Záró gondolatként kiemelte, hogy véleménye szerint szükséges volna e kérdésben az Alaptörvénnyel való összhang.

Prof. Dr. Gellér Balázs az Eötvös Lóránd Tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanára, ügyvéd úr „Védői titok, védői kötelesség: mentő körülmény elhallgatása és bűnpártolás, mint Szküllá és Kharübdisz” címmel tartotta meg előadását.

Megítélése szerint a védői titok, illetve a védői kötelesség egyre több ügyben játszik kardinális szerepet. A terhelt és védője közti bizalmi elvről is szólt, valamint annak feloldhatóságának esetköreiről is. Vajon felfedhető-e a védői titok például egy emberölés előkészületéről való tudomásszerzés esetén, vagy például bűncselekménynek számít-e a mentő körülmény elhallgatása. További kérdés, hogy a bűnpártolás egyes válfajai miként jelennek, jelenhetnek meg a védői működéssel összefüggésben. Véleménye szerint e kérdések semmiképp sem egyértelműek és további vizsgálandókat igényelnek.

Prof. Dr. Domokos Andrea, karunk tanszékvezető egyetemi tanára „Az álnok gyanúsítástól a hamis vádig” címmel tartott előadást. Előadását a konferenciának helyet adó Hittudományi Kar szellemének megfelelő történeti, jogtörténeti jelentőségű visszatekintéssel kezdte, amikor arról szólt, hogy 1676. február 11-én Ruyter holland admirális protestáns magyar prédikátorokat szabadított ki a gályarabságból. Felidézte, hogy a híres pozsonyi gályarabperben e prédikátorokat hamis vád alapján ítélték el. A Csemegi-kódex szabályozását kritizáló Baumgartent Izidortól és Angyal Páltól egyaránt idézett az előadó. A hatályos szabályozás vonatkozásában kiemelte, hogy a 2012. évi C. törvény esetében új elem, hogy immár olyan szabályszegéssel is lehet hamisan vádolni, ami közigazgatási bírsággal sújtandó. Végezetül egy nagy port kavart ügyet idézett, bizonyosággal arra, hogy a XXI. században milyen technikai lehetőségek állnak rendelkezésre a bizonyíték „kohlására”.

Dr. Dobrocsi Szilvia, karunk egyetemi adjunktusa „A jogi személyek büntetőjogi szankcionálásának szükségessége az igazságszolgáltatásban” című előadásában azt fejtegette, hogy valóban szükség van-e büntetőjogi igazságszolgáltatásra minden esetkörben, vagy pedig bizonyos esetekben egyéb jogági felelősség megállapítása is elegendő lehet? Az előadás két fő kérdést vetett fel. Elsőként azt, hogy valóban szükséges-e a jogi személyek büntetőjogi szankcionálása. Másodsorban, pedig, hogy képesek vagyunk-e ezt a fajta büntetőjogi igazságszolgáltatást a tisztességes eljárás keretei között megvalósítani, amint ezt a hazai és nemzetközi dokumentumok is megkívánják. Az előadásban a szükségesség kérdéskörén túl a magyar szabályozásban meglévő eljárási problémára is felhívta az előadó a figyelmet. Amennyiben a jogalkotó kitar a büntetőjogi szankcionálás mellett, kénytelen lesz szembesülni azzal a ténnyel, hogy az anyagi jogi rendelkezések csak megfelelő eljárásjogi háttér biztosítása útján érik el céljukat.

Az előadók arra kaptak felkérést, hogy előadásaik írásos változatát december 5-éig juttassák el a kar számára, amely utókiadványban kívánja rögzíteni a büntetőjogban, és általában az igazságszolgáltatásban dolgozók számára megannyi új gondolatot, dogmatikai problémát és gyakorlati megoldási javaslatot tartalmazó konferencia-anyagot.